

Силабус навчальної дисципліни

Бухгалтерський облік, аналіз та аудит

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Кафедра фінансово-економічних дисциплін

Рік навчання: I-II, Семестр: II-III

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: згідно графіку

Кількість кредитів: 6,0

Загальний обсяг годин -180 (аудиторних – 110, самостійна робота – 70 в т.ч. тренінг – 8 годин)

Підсумковий контроль: екзамен

Мова викладання: українська

Викладач кандидат економічних наук Євдокимова Наталія Вячеславівна

Контактна інформація evdokimovanatalia1976@gmail.com 098 866 18 68

Опис дисципліни

Дисципліна «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» є дисципліною **обов'язкової** компоненти навчального плану, циклу **професійної підготовки**, яка спрямована на формування у студентів теоретико-практичних знань і навиків в частині облікового відображення економічних процесів та розкриття теорії і практики обліку, аналізу діяльності підприємства та аудиту без яких не можливо підготувати висококваліфікованого гармонійного та всесторонньо-розвинутого спеціаліста. Формувати компетентності щодо організації проведення аудиту та економічного аналізу, а також розуміння проблемних аспектів аналізу та аудиторської діяльності.

Структура курсу

Години лек./пр.	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	знати сутність, мету, завдання, функції, види обліку як інформаційної системи управління підприємством; користувачів бухгалтерської інформації; вимоги, що ставляться до обліку; підходи до визначення предмету бухгалтерського обліку; класифікацію активів, капіталу і зобов'язань та їх характеристику; поняття про предмет і метод бухгалтерського обліку; обліковий цикл та його етапи	Тести, питання
2/2	2. Бухгалтерський баланс як метод	знати прийоми балансового узагальнення в системі економічної інформації; суть бухгалтерського балансу;	Тести, питання

	відображення господарських фактів	балансове рівняння та його модифікації; структуру і зміст балансу; методику балансового узагальнення; вплив господарських операцій на зміни в балансі.	
2/2	3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	знати сутність рахунків як інструменту групування фактів за окремими об'єктами обліку; принципи класифікації рахунків; План рахунків бухгалтерського обліку; структурну побудову бухгалтерських рахунків за двоїстим (балансовим) принципом; поділ рахунків на активні і пасивні; сутність подвійного запису та його значення; порядок відображення господарських операцій на рахунках; види бухгалтерських проводок; способи виправлення помилок в бухгалтерських записах. взаємозв'язок аналітичного та синтетичного обліку; взаємозв'язок між рахунками і формами фінансової звітності.	Тести, питання
2/2	4. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку	знати поняття про облікові регістри, їх види та призначення; способи виправлення помилок в облікових документах; форми бухгалтерського обліку та перспективи їх розвитку	Тести, питання
2/2	5. Облік необоротних активів	знати поняття про необоротні активи та їх види; методологічні засади формування в обліку інформації про основні засоби; класифікацію та оцінку основних засобів; облік руху, зносу (амортизації), переоцінки основних засобів в системі рахунків; поняття нематеріальних активів, їх оцінку	Тести, питання
2/2	6. Облік виробничих запасів	знати поняття про виробничі запаси підприємства та їх класифікацію; склад первісної вартості виробничих запасів; оцінку запасів при їх вибутті; документальне оформлення надходження виробничих запасів; облік руху запасів; облік розрахунків з постачальниками; особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів	Тести, питання
2/2	7. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	знати роль грошових коштів в господарському обороті підприємства та основні завдання їх обліку; форми здійснення розрахункових операцій; облік операцій на поточних рахунках в банках; документальне оформлення та облік касових операцій; облік підзвітних сум та розрахунків з підзвітними особами; суть дебіторської заборгованості	Тести, питання
2/2	8. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	знати нормативно-правове регулювання обліку праці та виплат персоналу; сутність фонду оплати праці; форми і системи оплати праці; документальне оформлення і порядок нарахування заробітної плати, заробітної плати за час відпустки, особливості розрахунку допомоги з тимчасової непрацездатності; облік утримань із заробітної плати.	Тести, питання
2/2	9. Облік процесу виробництва і витрат діяльності	знати сутність витрат, їх класифікацію; групування витрат за економічними елементами та статтями калькуляції. склад виробничої собівартості та продукції; облік прямих виробничих витрат; порядок списання та облік загальновиробничих витрат.	Тести, питання
2/2	10. Облік готової продукції, її	знати основні поняття про готову продукцію та її оцінку; правила документування господарських операцій, облік	Тести, питання

	реалізації та доходів діяльності	готової продукції та визначення фінансових результатів від реалізації; облік доходів від операційної діяльності та доходів від іншої звичайної діяльності	
2/1	11. Характеристика власного капіталу та зобов'язань	знати характеристику та порядок формування власного капіталу та його складових; облік зменшення та збільшення зареєстрованого капіталу; облік забезпечення майбутніх витрат та платежів, цільового фінансування та цільових надходжень; поняття про зобов'язання, їх види.	Тести, питання
2/3	12. Сутність та характеристика фінансової звітності	знати роль, значення та організацію бухгалтерської звітності; склад та призначення фінансової звітності, порядок її формування відповідно до вимог НП(С)БО 1; характеристику основних форм звітності	Тести, питання
2/1	13. Зміст, завдання та види економічного аналізу	знати зміст економічного аналізу як науки; предмет та об'єкти економічного аналізу; функції, завдання та принципи економічного аналізу; основні види економічного аналізу; роль економічного аналізу в забезпеченні економічної безпеки суб'єктів господарювання в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів	Тести, питання
2/1	14. . Організація економічного аналізу на підприємстві	знати організаційні системи економічного аналізу та їхні характеристики; етапи аналітичного процесу; основи процесу автоматизації аналітичних робіт на підприємстві; сучасне програмне забезпечення економічного аналізу	Тести, питання
2/1	15. Інформаційна база економічного аналізу	Знати сутність економічної інформації та її класифікацію; процес формування інформаційного забезпечення економічного аналізу та вимоги до нього; характеристику фінансової звітності та її аналітичні можливості	Тести, питання
2/1	16. Метод і спеціальні прийоми економічного аналізу	знати поняття методу економічного аналізу, його характерні особливості; класифікацію методів економічного аналізу; економіко-логічні методи економічного аналізу; методи комплексної економічної оцінки; економіко-математичні методи та моделі	Тести, питання
2/2	17. Аналіз основних засобів та ефективності їх використання	знати завдання та інформаційне забезпечення аналізу основних засобів; аналіз динаміки, структури та технічного стану основних засобів підприємства; аналіз ефективності використання основних засобів; аналіз резервів підвищення ефективності використання основних засобів	Тести, питання
2/2	18. Аналіз матеріальних оборотних ресурсів та ефективності їх використання	знати завдання та інформаційне забезпечення аналізу матеріальних оборотних ресурсів; аналіз забезпеченості підприємства матеріальними оборотними ресурсами; аналіз ефективності використання матеріальних оборотних ресурсів	Тести, питання
2/2	19. Аналіз трудових ресурсів та фонду оплати праці підприємства	знати завдання та інформаційне забезпечення аналізу трудових ресурсів та фонду оплати праці підприємства; аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами; аналіз використання фонду робочого часу; аналіз ефективності використання трудових ресурсів; аналіз формування та використання фонду оплати праці;	Тести, питання

		аналіз стимулюючих виплат працівників у системі забезпечення його кадрової безпеки	
2/1	20. Аналіз виробничої програми та реалізації продукції	знати зміст, завдання та інформаційне забезпечення аналізу виробничої програми; аналіз формування виробничої програми; аналіз динаміки та структури виробництва і реалізації; аналіз виконання виробничої програми; аналіз резервів збільшення виробництва і реалізації продукції	Тести, питання
2/3	21. Аналіз виробничих витрат і собівартості реалізованої продукції підприємства	знати завдання та інформаційне забезпечення аналізу витрат і собівартості продукції; аналіз загальних витрат на виробництво продукції; аналіз прямих та накладних виробничих витрат; оцінка резервів скорочення собівартості продукції	Тести, питання
2/1	22. Виникнення аудиту, його місце в системі контролю. Управління аудиторською діяльністю в Україні	знати суть і значення аудиту; мету, види, предмет, об'єкти і завдання аудиту; місце аудиту в системі фінансово-господарського контролю; правове регулювання аудиторської діяльності, стандарти аудиту; інформаційне забезпечення аудиту; організацію аудиторської діяльності в Україні; сертифікацію аудиторів та підвищення їх кваліфікації; професійну етику аудитора	Тести, питання
2/1	23. Підготовка до проведення аудиту. Етика аудитора та вимоги до його класифікації	знати Процес аудиту та його стадії. Організаційна (початкова, підготовча) стадія. Дослідна (основна, методична) стадія. Завершальна (узагальнююча, результативна) стадіяНеобхідність планування аудиторської діяльності та критерії вибору клієнтівПроцедура замовлення аудиту (аудиторських послуг)Види планів аудиторської фірми, їхнє значення та використання. Методика розробки програми (розширеного плану) проведення аудиту Поняття професійної етики (професійної культури) аудитора. Концептуальні підходи до незалежності аудитора. Контроль за якістю аудиторських послуг. Умови домовленостей про здійснення аудиту. Порядок домовленості про проведення аудиту за МСА 210 "Узгодження умов завдань з аудиту"Документальне оформлення двосторонньої згоди з умовами аудиту (лист-запит, лист-зобов'язання, договір). Прийняття змін у домовленості	Тести, питання
2/1	24. Аудиторські докази. Етапи підтвердження залишків на рахунках бухгалтерського обліку	знати сутність, об'єкти, види аудиторських доказів (свідчень); джерела, прийоми і способи одержання аудиторських доказів; аналітичні процедури; аналітичні процедури виявлення обману та помилок; процедури одержання аудиторських свідчень; інформаційні джерела, що використовують під час аудиту та їх класифікація; робочі документи аудитора.	Тести, питання
2/3	25. Робочі документи	знати поняття аудиторського звіту і аудиторського висновку; конфіденційність та володіння робочими	Тести, питання

	аудитора. Методичне забезпечення аудиту	документами, порядок їх зберігання; види аудиторських висновків та їх характеристика; зміст і структуру аудиторського висновку за результатами аудиту фінансової звітності; положення про сертифікацію аудиторів	
2/2	26. Методика проведення аудиту необоротних активів та запасів Аудит готівкових коштів. Аудит дебіторської заборгованості	знати мету, предмет і об'єкти аудиту необоротних активів; нормативно-правове забезпечення аудиту необоротних активів; джерела аудиторських доказів перевірки необоротних активів; методику аудиту необоротних активів; типові та можливі порушення обліку необоротних активів; мету, предмет і об'єкти аудиту запасів; нормативно-правове забезпечення аудиту запасів; джерела аудиторських доказів перевірки запасів; методику аудиту запасів; типові та можливі порушення обліку запасів знати мету, нормативно-правове забезпечення, джерела аудиторських доказів, предмет і об'єкти аудиту дебіторської заборгованості та грошових коштів; план і програму аудиту дебіторської заборгованості та грошових коштів; методика аудиту дебіторської заборгованості та грошових коштів; типові та можливі порушення обліку дебіторської заборгованості та грошових коштів.	Тести, питання
2/1	27. Аудит власного капіталу Методика проведення аудиту праці та її оплати	знати мету, предмет і об'єкти аудиту власного капіталу; нормативно-правове забезпечення, джерела аудиторських доказів; план і програму аудиту власного капіталу; методику аудиту власного капіталу; типові та можливі порушення обліку власного капіталу	Тести, питання
2/1	28. Методика аудиту розрахункових операцій поточних та довгострокових зобов'язань	знати мету, предмет і об'єкти аудиту зобов'язань; нормативно-правове забезпечення та джерела аудиторських доказів аудиту зобов'язань; методику, план і програму аудиту зобов'язань; типові та можливі порушення обліку зобов'язань	Тести, питання
2/4	29. Методика проведення аудиту реалізації продукції, доходів та фінансових результатів. Методика проведення аудиту витрат підприємства	знати мету, предмет і об'єкти аудиту витрат, доходів і фінансових результатів; нормативно-правове забезпечення та джерела аудиторських доказів аудиту витрат, доходів і фінансових результатів; методику, план і програму аудиту витрат, доходів і фінансових результатів; типові та можливі порушення обліку витрат, доходів і фінансових результатів.	Тести, питання

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) студента є вибіркоким видом поза аудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Підготовка ІНДЗ передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань. При виконанні та оформленні ІНДЗ студент може використовувати комп'ютерну техніку, зокрема Microsoft Word, Excel та Microsoft PowerPoint. Індивідуальна робота складається з двох частин: перша – розкриття змісту теоретичного питання і полягає у підготовці реферату. Друга – практична частина –

передбачає вміння застосовувати практичні навички розрахунків, складання документації та відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел

Основна:

1. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. □ К. : Видавництво Ліра-К, 2019. □324 с.
2. Колісник Г.М., Слюсаренко В.Є. Аудит. Навчальний посібник. – Ужгород, ДВНЗ «УжНУ», 2015. – 296 с
3. Ганін В. І. Аналіз господарської діяльності підприємства: методологія, організація, методика. Навчальний посібник. — Х. : Вид-во ТОВ «С. А. М.», 2013. — 308 с.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1—25, затверджені наказом Міністерства фінансів України.
6. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. - 2-ге вид., перероб. і доп. .- Київ: Вид-во "Центр навчальної літератури", 2006.- 659 с.
7. Стельмашук А.М., Смоленюк П.С. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007 - 528 с.
8. Фінансовий облік : [підручник] / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін. – Тернопіль.: ВПЦ «Економічна думка», 2017. – 451 с.

Додаткова:

1. Аудит. Практикум для поточного контролю знань для студентів ступеня підготовки бакалавр, галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Н.С. Акімова, А.О. Баранова, Т.А. Наумова, А.І. Кашперська. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 157с.
2. Аудит: методика документування: начальний посібник □ за ред. проф. Пилипенка І.І. – К.: Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України, 2003. – 457 с.
3. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'янко, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 380 с.
4. Аудит: навч. посіб. / Сіменко І.В., Сухарева Л.О., Закалінська К.О., Глущенко Я.І., Борисенко М.В., Садекова А.М., Іваніна О.О., Шухман М.Є. – Донецьк: Дон НУЕТ, 2012. - 436с.
5. Аудит: навч. посібник / Ю.С. Цал-Цалко, Ю.Ю. Мороз, Л.А. Суліменко та ін.; [під заг. ред. Цал-Цалка Ю.С.] – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 392 с.
6. Аудит. (Основи державного незалежного професійного та внутрішнього аудиту): підручник / За ред. проф. Немчиненко В.В., Редько О.Ю. та ін. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 540с.
7. Аудит: навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. Пушкаря М.С.-Тернопіль: Карт-бланш, 2014.-275 с.
8. Аудит: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дис. /Л.В. Дікань, Н.Ф. Чечетова, Ю.О. Голуб, О.О. Вороніна; [За заг. ред. к.е.н., проф. Л.В. Дікань].-Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 276 с.
9. Аудит: організація і методика: навчальний посібник / М. Ф. Огійчук, І. Т. Новіков, І.І. Рагуліна. – К.: Алерта, 2010.- 584 с.
10. Аудит: підручник / [Г.М.Давидов, І.Г.Давидов, Ю.Г.Давидов та ін.]; за ред. Г.М. Давидова, М.В. Кужельного. – 2-е вид., перероб. і допов. –К.: Знання, 2009.– 495 с.
11. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів спеціальності «Облік і аудит». — Житомир: ЖІТУ, 2000. — 640 с.

12. Баранова А.О. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
13. Бутинець Ф. Ф. Аудит: підручник / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: ПП «Рута». - 2006. – 511 с.
14. Виноградова М. О. Аудит [текст] : навч. посіб. / М. О. Виноградова, Л. І. Жидєєва – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 654 с.
15. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. —К.: А.С.К., 2001. — 272 с.
16. Грабова Н. М., Кривонос Ю. Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посібник. — К.: А.С.К., 2001. — 416 с.
17. Грабова Н. Н., Добровський В. Н. Бухгалтерський учет в производственных и торговых предприятиях: Учеб. пособие для студентов вузов. — К.: А.С.К., 2001. — 624 с.
18. Дмитренко І.М. Аудит (за міжнародними стандартами): навч.посіб. / І.М.Дмитренко. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 398 с.
19. Лозовицький С.П. Аудит: навчальний посібник. - Львів: «Магнолія 2006», 2011. - 466 с.
20. Єгорова О. В. Аналіз господарської діяльності: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів аграрного профілю] / О. В. Єгорова, Л. О. Дорогань-Писаренко, О. Ю. Литвин. – Полтава : РВВД ПДАА, 2016. – 308 с.
21. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет в Украине (с использованием национальных стандартов): Учеб. пособие для студентов вузов. — К.: А.С.К., 2001. — 848 с.
22. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підручн. / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній; за ред. проф. А.Г. Загороднього. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 487 с.
23. Гончарук Я.А. Аудит / Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький [вид.3-є перероб. та допов.]. – К.: Знання, 2007. – 444 с.
24. Никонович М.О. Аудит: підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько; [за ред. д.е.н.,проф. Є.В. Мниха].- К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014.-747 с.
25. Організація і методика аудиту: підручник/ Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. -К.: Каравела, 2012. – 544 с.
26. Пантелєєв В.П. Аудит: навч.посіб. – К.: Професіонал, 2008. – 400 с.
27. Петренко С.М. Аудит: теорія і практика застосування міжнародних стандартів: навч. посіб. / С.М. Петренко, І.М. Пальцун; [2-ге видання]. - Львів: «Магнолія 2006», 2013. – 520 с.
28. Петрик О.А. Організація і методика аудиту підприємницької діяльності : навч. посіб. / О.А.Петрик, В.Я.Савченко, Д.Є.Свідерський; за заг ред. О.А.Петрик. – К.:КНЕУ, 2008.– 472 с.
29. Терещенко Л.О. Комп'ютерний аудит: навч.-метод.посіб.для самост.вивч.дис. / Л.О.Терещенко, Б.В. Кудрицький. – К.: КНЕУ. 2011.– 223 с.
30. Утенкова К.О. Аудит: навчальний посібник. - К.: Алерта, 2011. – 408с.
31. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практичний посібник. — К.: Лібра, 2001. — 840 с.
32. Кужельний М. В., Лінник В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. — К.: КНЕУ, 2001. — 334 с.
33. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2000. — 578 с.
34. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. — К.: А.С.К., 2001. — 784 с.

Політика оцінювання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 1 бал).

Робота на лекційних заняттях (присутність, ведення конспекту, участь в усному опитуванні) не оцінюється.

Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Розробник силябусу навчальної дисципліни

Н.В.Євдокимова

Силябус затверджено на засіданні кафедри фінансово-економічних дисциплін 31.08.2020 р.,
протокол № 1.